

Anne Scott Sørensen

Den intime blog: autenticitet, affekt og etik

Det foreliggende arbejdsrapport *Den intime blog: autenticitet, affekt og etik* er udformet under det kollektive forskningsprojekt "Hvor går grænsen? Højspændingsæstetik og etisk kvalitet i den aktuelle mediekultur" 2005-2008 og udgivet på dets nu nedlagte hjemmeside www.high-tension-aesthetics.com som arbejdsrapport nr. 5, 2008 samt på tryk (ISBN 978-87-89505-12-1). Projektet var støttet af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation.

Arbejdsrapporten er her genudgivet uden korrektion. En række af de nævnte hjemmesider, herunder blogs, er ikke længere tilgængelige, eller de er placeret under andre adresser.

Arbejdsrapporten har dannet grundlag for Anne Scott Sørensen: "Den intime blog: selvet, livet og teksten" i antologien *Moderniteter: Text, bild, kön*, red. af Å. Arping, A. Nordenstam & K. Widegren. Göteborg: Makadam, 2008.

Anne Scott Sørensen har efterfølgende desuden skrevet artiklerne "Den intime blog. Selvbekendelsen som etisk talehandling", udgivet i antologien *Hvor går grænsen? Brudflader i den moderne mediekultur*, red. af A. Jerslev & C. L. Christensen. Kbh.: Tiderne Skifter, 2009 samt "Social media and personal blogging. Textures, routes and patterns", *Mediekultur. Journal of media and Communication Research* 47, 2009 (66-78).

Anne Scott Sørensen

Den intime blog: autenticitet, affekt og etik

Den intime blog er en variant af den personlige (we)blog, der også kan være af faglig eller politisk karakter. Den handler om selvet, livet og 'skriften' inden for rammerne af det almindelige og hverdagslige, og den trækker derved på en retorisk og selvbiografisk tradition, som den samtidig giver et nyt – interaktivt og multimodalt – udtryk.¹ I denne artikel skal jeg beskæftige mig med den 'læserkontrakt', som denne tradition bygger på, i form af et krav på autenticitet, og de måder, den fornyer på inden for en senmoderne mediekultur og som selv- og livsfortælling. Jeg skal især sætte fokus på det affektives betydning i den intime blog og på, hvilke etiske spilleregler, der kendetegner bloggermiljøet. Det vil jeg gøre ved først at introducere genren og relevant litteratur om dens fornyelse og dernæst se nærmere på to udvalgte blogs i lyset af teorier om henholdsvis digitale medier og performativitet.

Blogs og bloggere: hvem, hvad, hvor?

Der eksisterer flere definitioner af, hvad en weblog, nu oftest forkortet til blog eller bare log, er. Fælles for dem er, at de definerer en (we)blog som en hyppigt opdateret hjemmeside, der består af daterede indføringer, arrangeret med den seneste først. De fleste har desuden en arkiv- og en kommentarfunktion og en linksamling til andre blogs og webressourcer, de såkaldte *blogrolls*. Der findes i dag en række udbydere af services og formater, i Danmark f.eks. smartlog.dk eller urban.dk. De fleste er endnu gratis, men betalingssystemer er ved at brede sig, ligesom bloglignende formater er blevet en del af netbaserede *communities* såsom *Facebook*, *My Space* og *Mingler.dk*. Dertil kommer en tendens til, at hele blogportaler er tilmeldt netbaseret marketing, f.eks. via google. Nogle bloggere indgår desuden individuelle reklameaftaler. Mens det endnu hører til undtagelsen i Norden, er det udbredt i USA, hvor en af de bloggere, der over en længere periode har været ratet blandt den internationale søgetjeneste Technorati's top 10, Heather Armstrong, i dag ikke bare selv lever af sin blog, men også har sin mand ansat til at bistå med design mv.²

¹ Den intime blog, vil jeg hævde, ligger i forlængelse af de såkaldt små genrer, f.eks. brev, dagbog og levnedsoptegnelse, som historisk set udgør et før-æstetisk rum, der på den ene side er vokset ud af mundtlige fortælleformer, og som på den anden side udgør en kimform for romangenren, men især føres videre i den selvbiografiske genret, jf. Anne Scott Sørensen (red.), 1998 samt Sørensen 2001a og b.

² www.dooce.com

Genren spænder i dag over et kontinuum fra den personlige blog (der igen kan være af intim, faglig eller politisk karakter) over den gruppe- eller virksomhedsbaserede (korporative) til linksamlingen/registeret (fildeling), dvs. en kommenteret samling af links til relevante ressourcer på nettet. Skønt blogs stadig primært er tekstuelle, findes der i dag også fotoblogs, videoblogs og lydblogs, og de fleste blogs er nu mere eller mindre multimodale med tekst, billeder og lyd. Med inspiration fra J. D. Bolter og R. Grusin (1999) kan man tale om, at bloggen remedierer en række såvel *off-* som *on-*line genrer: fra den trykte presse (journal, dagbog, roman mv.) til de digitale medier (hjemmeside, *chat*-forum, *online* verden mv.). Den intime blog kan da ses som en remediering af bl.a. den litterære selvbiografi, den personlige hjemmeside og den virtuelle verden.

Forskningen i fænomenet har endnu været sparsom. Men mange har forsøgt at fastlægge, hvor udbredt genren er, hvordan den fordeler sig mht. geografiske, sproglige og sociale mv. parametre, hvem brugerne er, hvor interaktive og forbundne de forskellige (typer af) blogs er etc. Den danske blogservice *Overskrift.dk* har i 2007 gjort op, at der globalt findes op mod 70 millioner blogs, mens der findes op mod 50-60.000 dansksprogede, hvoraf dog kun ca. 25.000 anses for at være aktive. Sådanne tal er imidlertid meget usikre, alene af den grund, at genren i dag er så differentieret, at kriterierne kan være meget forskellige. Det har desuden vakt genlyd i både forsker- og brugerkrede, at amerikanske forskere med tilknytning til The (We)blog Research on Genre Project har vist, at blogs generelt ikke er så interaktive og bloggermiljøet ikke så netværksorganiseret, som først antaget (jf. Herring et. al. 2004 og 2005). De er derved kommet til at repræsentere et mere nøgternt og 'nedskrevet' syn på fænomenet end det, der ellers har gjort sig gældende siden starten i 1990'erne, hvor bloggen blev anset for et revolutionerende, basisdemokratisk udtryksmiddel.³

Den første mere systematiske undersøgelse af det danske blogmiljø er foretaget af det svenske IT-firma Primelabs i samarbejde med det danske Cision (2007)⁴ på grundlag af 30.000 identificerede blogs. Undersøgelsen opdeler danske blogs i typerne: politik; kultur, underholdning og hverdagsliv; medier, reklame og sociale medier; IT og teknik. Den dokumenterer, at de mest populære dansksprogede blogs tilhører de to første kategorier, hvilket illustreres i en model, der også anskueliggør forbindelserne imellem de dansksprogede blogs, der tilsammen udgør det danske blogmiljø. Desuden opstiller den en *rating* af de henholdsvis 10 og 100 mest læste danske blog.

³ Susan Herring er leder af det såkaldte BROG-projekt (The (We)blog Research on Genre Project), hvis arbejder tidligere lå frit tilgængelige på www.blogninja.com, der nu er lukket pga. kritik fra blogmiljøet.

⁴ <http://www.primelabs.se/> og <http://blogeffekt.wordpress.com/>, <http://blogeffekt.wordpress.com/2007/09/11/kort-over-den-danske-blogosfaere/>. Også denne undersøgelse er blevet kritiseret af det lokale blogmiljø, her pga. dets metoder og rating, se fx hovedetpaabloggen.dk og oschlag.dk (september, 2007).

Primelabs' lister er blevet sammenlignet med resultater fra Technorati, der har lidt andre *ratinger* - dog blandt stort set samme udvalg af blogs.⁵

En mindre dansk undersøgelse, BjogTjek 07, der er foretaget af en række aktive bloggere, der beskæftiger sig professionelt med IT og kommunikation, har fokus på læserne/brugerne.⁶ Den bygger på 440 selvtilmeldte blogs og på 3.500 brugersvar, og dens konklusioner er, at den typiske bloglæser er en kvinde midt i 30erne, der er veluddannet, beskæftiger sig professionelt med IT og kommunikation og er bosiddende i hovedstadsområdet. Hun foretrækker den intime blog og følger løbende med i 2-5 blogs. Undersøgelsen har ikke haft til hensigt at dokumentere kønsfordelingen blandt udbydere af blogs, men den synes at bekræfte det, der er blevet påpeget i bl.a. det ovennævnte amerikanske projekt, nemlig at kvindelige bloggere er overrepræsenteret i den intime genrevariant og mænd i den faglige/politiske (Herring et. al. 2005).⁷ Selvom der kan være problemer med at identificere kønnet på de faktiske udbydere, så fremhæves det, at det som regel er muligt, da det indgår som en del af bloggerkodex, at man kan identificeres og vedstår sig sin bloggeraktivitet. At der er en overrepræsentation af kvinder blandt de intime bloggere betyder dog ikke, at mænd ikke kan anvende den intime blog, hvilket jeg skal demonstrere i det følgende.

Den intime blog – ethos og autenticitet

Jeg har som udgangspunkt valgt at definere den intime blog i retoriske termer som en form, der benytter sig af ethos, og som Aristoteles i sin *Retorik* knytter til det at fremvise en moralsk kompetence over for et publikum (Aristoteles 1983). Ifølge Aristoteles er det alene publikum, der afgør, hvorvidt der er tale om en sådan kompetence, og det sker alene på baggrund af det udtalte. Vurderingskriterierne refererer dels til de formelle, stilistiske kompetencer, dels til talerens kontakt med og følelsesmæssige appel til sit publikum og endelig til en demonstration af fornuft, moral og medfølelse i det sagte. Ethos-kriterierne knytter sig altså på den ene side til talens udsigelse, til dens performative aspekter som en særlig kvalificeret og engageret tale, dvs. til et særligt nærvær eller tilstedevær; på den anden side knytter de sig til talens udsagn, til dens tematiske godtgørelse af den talendes sunde dømmekraft, moralske habitus og følsomhed. Aristoteles lægger desuden vægt på den talendes selvindsigt og fornemmelse for sine tilhørere i henseende til social position

⁵ <http://technorati.com/>

⁶ <http://blogtjek.blogforum.dk/>

⁷ Bille (2006) vurderer, at der kun findes ca. 2.500 personlige blogs på dansk, der reelt er aktive, jf. <http://stinnesspeciale.wordpress.com/>. Hun bruger begrebet personlig blog nogenlunde parallelt til det, jeg her har valgt at præcisere som den intime blog. Jf. i øvrigt Sørensen 2006 a og b.

(ressourcer, status, civilstand etc.) og omstændigheder (livscyclus, sundhedstilstand etc.). Omvendt er symptomer på manglende ethos dels rent formelle fejl, dels mangelfuld viden om emnet og endelig en mangel på forståelse for forholdet mellem egen og tilhørernes sociale stilling og følelsesmæssige gehalt.

Den ethos-baserede taleposition definerer traditionelt selvbiografien som litterær genre, men med forskellig toning inden for to hovedtraditioner: den religiøse (katolske eller puritanske) og den sekulære (libertinske) (Smith & Watson 2001, Serfaty 2004). I den første forankres den moralske kompetence i det gudsforhold, hvorigennem man først anses for at kunne komme til sig selv, idet man netop opgiver bindingen til selvet for højere formål. I den anden forankres den moralske kompetence i en idé om, at det først er gennem oplysning og frigørelse, man kan overtage sig selv og dermed også først etablere en relation til den anden. For begge traditioner gælder det imidlertid, at selvbiografien er forankret i henvendelsen til den anden – projektet er som selvbekendelse bundet op på tilhøreren/læseren, der har magten til at dømme. Muligheden for overtalelse ligger i det performative, dvs. i den kompetence, hvormed formatet udøves, raffineres og eventuelt 'forhandles'.

Biografiforskere som Serfaty og Smith & Watson peger på, at der sker et afgørende brud inden for genren i løbet af det 20. århundrede, der kan tematiseres som et brud mellem en moderne og en post- eller senmoderne tradition. Det, der adskiller de to traditioner, er den måde, forholdet mellem forfatter, fortæller og hovedperson anskues på. Mange henviser i denne diskussion til Philippe Lejeune og til hans artikel om den autobiografiske 'pagt' fra 1975, "Le Pacte Autobiographique", som et skel, der markerer overgangen, idet Lejeune heri identificerer bruddet og forsøger at sætte det på begreb (artiklen indgår i Lejeune 1989). Lejeune definerer i denne nøgletekst genren som "den retrospektive prosa-fortælling, skrevet af en virkelig person om hans egen eksistens, hvor fokus er på hans individuelle liv, især på historien om hans personlighed" (Lejeune 1989:4, min oversættelse). Betegnende er altså det prosaiske, det retrospektive, den narrative konstruktion, interessen for karakterdannelsen og forankringen i en faktisk civil identitet. Alle variationer, herunder dagbogen, kan ifølge Lejeune udledes af denne grundbestemmelse – for dagbogens vedkommende f.eks. i form af en erstatning af det retrospektive med det samtidige. Det afgørende forhold er imidlertid, at denne grundbestemmelse fastlægges som en *læserkontrakt*, der skal signalere den seriøse bestræbelse på at fortælle sit liv ærligt og sandfærdigt, og at det netop ikke er det samme som, at der garanteres en direkte og faktuel reference. Kontrakten udformes som *et tegn på denne intention* i teksten, dels i form af parateksternes *egennavn* – f.eks. titelbladets

angivelse af forfatter, dets optræden i forord og som signatur mv.; dels i form af den identitet mellem forfatter, fortæller og hovedperson, der etableres i selve fortællingen. Det radikale i denne præcisering ligger i, at der med inspiration fra lingvister som Emile Benveniste og Roman Jacobsen skelnes mellem udsagn og udsigelse, historie og diskurs – og at kontrakten relateres til den sidste: det drejer sig om fortiden/livshistorien som genskabt i selvbiografien, i selve den selvbiografiske handling (pact=act), hvor der postuleres en korrelation mellem forfatter, fortæller og hovedperson, der gribes/accepteres af læseren. Den selvreferentielle gestus er altså den afgørende begivenhed i den transaktion, hvorigennem den selvbiografiske reference etableres. Egnavnet bliver den medierende instans mellem teksten og verden/virkeligheden, og det bliver publiceringen, der introducerer den kontrakt, der bestemmer læseeffekten i form af en bestemt læsemåde, men opfattes som en kvalitet ved teksten selv. Lejeune hævder endvidere, at disse forhold også gælder, når der anvendes pseudonym, idet pseudonymet indtræder på egnavnets plads som garant for kontraktforholdet.

Lejeune angiver at være blevet inspireret til sin idé om pagten af poststrukturalistiske måder at forstå såvel skrift som subjekt på – tekster/subjekter er aldrig essentielle/enhedslige og tekster/sprog skaber det, de hævdes at gengive. Han tilstår imidlertid også selv at være ambivalent: på den ene side tror han stadig på subjektet, på verden og på muligheden for tekstuel repræsentation – i hvert fald som bestræbelse; på den anden side tror han også på selvbiografiens performative karakter, dens evne til at skabe liv gennem/som fortælling. Paul John Eakin, der har samlet og udgivet Lejeunes tekster med forord, forklarer denne dobbelthed med, at det, Lejeune mener, er, at subjektet altid vil være *en erfaret kendsgerning* (i Lejeune 1989). Nøglen findes for Eakin da også i perceptionen: selv om subjektet konstrueres i såvel livet som skriften, der ligefrem kan opfattes som en konstruktion af en konstruktion, så er der en oplevelse/erfaring af subjektivitet, en erfaringshelhed (jf. Eakin 1992). Selvet bliver den i selvbiografien fordoblede metafor for denne oplevelse, og såvel skrive- som læseprocessen kan anskues som en måde at nærme sig denne selvets kontinuerlige tilblivelse på ved at rekapitulere den hermed forbundne kropsligt-sanselige rytme (Eakin 1992:198-199). *Også* selv om den medierede, senmoderne selvfortælling snarere end at kendetegnes ved et villet forsøg på at skabe en nøjagtig kopi af det reelle/faktiske, kendetegnes ved en uvillet citation af de kollektive former, der aktuelt gælder som 'livagtige', ægte etc. De kan hentes fra såvel den høje som den lave kultur – og endda fra sagprosa og andre accepterede former for 'virkelig' dokumentation, f.eks. nyhederne eller den videnskabelige afhandling. For man kan

ikke sætte sig ned og skrive en biografi uden et fortællesprog at gøre det i, man vil altid være henvist til de overleverede koder.

Både Lejeune og Eakin har da også interesseret sig for udviklingen af genren uden for den litterære fiktion og undersøgt samspillet mellem forskellige formater. Lejeune har i flere værker beskæftiget sig med såvel den ikke-professionelle biografi som populære former og medier, ligesom han har undersøgt forholdet mellem den skriftlige og den visuelle selvfortælling hos Jean Paul Sartre (tekst og film) og Roland Barthes (tekst og fotografi). Eakin har tilsvarende beskæftiget sig med den samarbejdende biografi (journalistiske, etnografiske etc.) og med det etnografiske møde og dets redefinition af læserkontrakten (Eakin 1992, 2004). Eakin foreslår, at der arbejdes med et begreb om den ikke-fiktive (selv)biografi, f.eks. ”non-fiction (auto)biography” eller “life-writing”.

Ifølge Eakin er denne specifikke variant af genren blevet udviklet med henblik på at fremme ’mod-historier’ (f.eks. vedrørende etnicitet, seksualitet og abilitet); ’vidne’ om kollektive og individuelle overgreb/traumer (fra holocaust til incest, voldtægt etc.); evt. som et spørgsmål om at repræsentere andre/vidne på andres vegne, dvs. om tillid og bedrag (fra *celebrity*/skandale-historier til biografier om den ’anden’ part – incestofferet, voldtægtsmanden etc.). I disse varianter sættes læseren ofte i en position som sandhedsvidne. ’Life-writing’ bliver altså brugt til at rejse moralske spørgsmål med hensyn til, hvad man kan sige og hvordan om sig selv og andre, både de mere nære og de mere fjerne, f.eks. ’funktionshæmmede’ eller (andre) stigmatiserede grupper. Den bliver derved også et velegnet middel for marginale grupper til højnelse af selvværd og til at skabe kollektiv identitet, hvilket Eakin med moralfilosoffen Charles Taylor omtaler som ”expressive freedom”. At kunne fortælle sin historie er i vestlig kultur et mærke på det frie/legitime/normale individ. Det siger sig selv, at dette kan være kontroversielt, og Eakin nævner da også en række juridiske sager i forlængelse af omstridte (selv)biografier og demonstrerer, hvordan man i USA vægter ytringsfriheden over privatlivets beskyttelse, mens man i f.eks. Frankrig omvendt vægter det at beskytte privatlivet over ytringsfriheden.

I biografiforskningen henvises der foruden til Lejeune ofte til dels Barthes på grund af hans reformulering af genrebegrebet som henholdsvis selvtekst og/eller det reflektive essay, dels Michel Beaujour på grund af hans alternative begreb selvportræt (Chaney 2004). I begge reformuleringer ligger der ifølge Chaney et opgør med den moderne tradition, hvor såvel selvet som livet og teksten anskues som selvidentiske, afsluttede størrelser og relationen mellem dem anses for at være mimetisk. I stedet understreges det dynamiske, processuelle og åbne i såvel selv som liv og tekst og ikke mindst i relationen mellem de tre størrelser. Barthes peger på den indeksikalske relation

mellem selv og tekst, dvs. på selvets stedvise tilstedevær i teksten som 'tekstkrop', men også på den diversitet i dette tilstedevær, der åbner mod mange forskellige læsere/typer af publikum. Beaujours selvportræt signalerer på samme måde det åbne og sammensatte, dvs. såvel selvets som tekstens karakter af 'patchwork' og det spejlspil, der foregår mellem selv, liv og tekst. Væsentligt er det også, at der i begge begreber (essay, portræt) ligger en mere provisorisk, tematisk orientering – det drejer sig her om at fokusere på bestemte livstemaer og aspekter af selvet.

I forlængelse heraf har forskere i digitale selvtekster peget på, at der til dette genretræk følger sig nye aspekter, når selvfortællingen bliver digital (van Dijck 2005, Walker 2005). F.eks. er det kendetegnende for det nye medie, at der principielt produceres og reciperes inden for samme kontinuum, dvs. i ét og samme materiale (bites & bytes) og simultant - i det øjeblik, bloggeren trykker på tasten, har brugeren principielt direkte adgang til posten og mulighed for at interagere. Samtidig giver teknologien begge parter en række midler til at manipulere med stof og interaktion. Bloggeren har f.eks. mulighed for fortsat at redigere i sine poster og på den måde 'designer' sig selv, og han/hun har mulighed for at åbne/lukke for kommentarer og in- og ekskludere brugere. Van Dijck hævder, at med de nye teknologier ændres den kulturelle form, og hun argumenterer for dette ved at henvise til Jacques Derridas kritik af Sigmund Freud og hans skriftteori. Mens Freud talte om 'den mystiske skrivepen', der kan fremkalde og fastholde erindringer på papir, som nok kan slettes, men altid vil efterlade sig et spor (palimpsest); så hævdede Derrida, at det er mediet/teknologien, der først retrospektivt skaber det, den formodes at gengive, og da i en bestemt form, som infiltrerer selve handlingen. Van Dijck anvender denne pointe på de seneste, digitale teknologier: "the personal computer provides an intrinsic textual paintbrush with which to edit one's personal records" og omvendt "digital files may never materialise into print, (and) they can remain stored in the black box of the PC, without ever being erased or retrieved" (van Dijck 2005: 6). Omsat til den personlige blog, betyder det at:

"blogging seems to be more about revising one's experience over time, allowing to adjust one's former observations and reflection – even the ones stored in the 'archive' – as time goes by and as personality evolves" (van Dijck 2005: 9).

Det, van Dijck er inde på her, er det samme, som Jill Walker argumenterer for med hensyn til det digitale fotografi: at det ofte opfattes som mere autentisk i betydningen realistisk end det skrevne ord qua sin ikonografiske karakter, og at det derfor har været betragtet som unikt (arkivisk)

dokument, men at det med de nye digitale teknologier netop kan manipuleres uden, at det efterlader sig synlige spor i det fotografiske print (Walker 2005). Arkivbegrebet er et af de begreber, som kunne være værd at forfølge, da arkivet indtager en central plads i definitionen af en blog og også har stor betydning i den personlige blog, både for den, der 'skriver', og den, der 'læser'. Jeg har i et tidligere arbejdsrapport forfulgt dette perspektiv og bl.a. udkastet den idé, at den personlige blog både afspejler den arkivagtige selvregistrering, der kendetegner 'selvteknologierne' i det senmoderne, og kritisk reflekterer denne tendens (jf. Sørensen 2006b, se i øvrigt Merewether 2006). Her vil jeg imidlertid forfølge en anden tråd ved at se på den etnometodologiske tradition for at studere hverdagens 'almindelige' selvfortællinger i lyset af performance-begrebet.

Etnopoetik - performativitet og multimodalitet

Inden for etnometodologien er der en lang tradition for at arbejde med hverdagens selvfortællinger, sådan som de kommer til udtryk i forskellige former, medier og situationer, og for at anvende det performancebegreb, der i dag også bruges inden for en lang række andre discipliner og teorifelter fra sprogvidenskaben og de æstetiske videnskaber over etnografi og antropologi til de sociale videnskaber (jf. Carlson 1996). Når jeg her trækker netop den etnometodologiske tradition frem, er det fordi den har interesseret sig for hverdagens 'naturligt forekommende' fortællinger, hvilket som regel vil sige mundtlige/samtalebaserede, og for, hvordan de er indlejret i sociale fællesskaber og begivenheder. Man kan selvfølgelig spørge, hvorvidt bloggen som genre kan siges at være 'naturligt forekommende' som led i en 'samtale', men som mange forskere i netbaseret kommunikation har fremhævet, så kan den netop karakteriseres som en 'mundtlig skriftlighed', der blander genretraditioner og som herved knytter an til tidligere kendte traditioner (jf. Sørensen 2001a og b). Med et begreb hentet fra etnometodologien – især folkloristen Richard Bauman og antropologen Charles C. Briggs – anser jeg den intime blog som en form for 'etnopoetik', dvs. 'folkekunst', der er indlejret i dagliglivet og det sociale med et dobbelt signal om *både* at demonstrere en særlig kompetence *og* at tilhøre kollektivet som 'normal', 'almindelig' og 'ordinær'. Den korte definition af performance hos Bauman og Briggs er, at der er tale om en kommunikativ begivenhed, hvorigennem der fremvises en særlig kommunikativ kompetence over for et publikum (Bauman & Briggs 1990: 61). De udbygger denne grunddefinition ved at "stress the way poetic patterning extracts discourse from particular speech events and explores its relationship to a diversity of social settings" (Bauman & Briggs 1990: 60). Effekten af en sådan performativ talehandling er da både en *af-* og en *genkontekstualisering*, eller snarere en *re-tekstualisering*, hvorigennem en given ytring

kan undersøges og fravristes nye betydninger. En given talehandling er i sin performative effekt mere indeksikalsk end kontekstuel, hævder de:

”Performance, the enactment of the poetic function, is a highly reflexive mode of communication. As the concept of performance has been developed in linguistic anthropology, performance is seen as a specially marked, artful way of speaking that sets up or represents a special interpretive frame within which the act of speaking is to be understood. Performance puts the act of speaking on display – objectifies it, lifts it to a degree from its interactional setting and opens it to scrutiny by an audience. Performance heightens awareness of the act of speaking and licenses the audience to evaluate the skill and effectiveness of the performer’s accomplishment. By its very nature, then, performance potentiates decontextualization” (Bauman & Briggs 1990: 73).

Performance er da den ’kunstfærdige’ tale, der opsætter en særlig fortolkningsmæssig ramme inden for hvilken, en talehandling eller serier heraf må forstås og fortolkes. Performance sætter selve talehandlingen i scene/til skue, den objektiverer den og åbner den for evaluering fra et publikum med hensyn til den udviste kompetence og effektivitet. En performance er refleksiv – den bøjer sig tilbage mod sig selv for at blive et objekt for sig selv. Eller sagt med andre ord, så tematiserer den det hverdagslige, det almindelige og det ordinære i en spænding mellem liv og kunst, konvention og kreation, jf. etnologen Harvey Sacks sentens, der tilsiger, at performance er ”On *doing being* ordinary” (se i øvrigt Gade & Jerslev 2005). Væsentligt er det, at der er tale om noget dynamisk, emergent og også kritisk, idet det vedrører adgang, legitimitet, kompetence og værdier.

Ovenstående kan omsættes i en analyseramme, der spørger til: indramning, form, funktion og indeksikalsk forankring af en given talehandling. En sådan analyseramme må i dette tilfælde suppleres af overvejelser, som vedrører det teknologiske format, det digitale og multimodale. Også her har Bauman og Briggs noget at byde på, idet de tematiserer, hvordan en given talehandling eller serie af handlinger kan overføres fra en modus til en anden og sammensættes på nye måder. De anvender her begrebet transposition, der markerer den intersemiotiske ’oversættelse’ og/eller flersemiotiske udvælgelse og kombination, dvs. sammenføring af ord, lyd, billede og bevægelse. Et sådant arbejde med multimodalitet foregår dog i dag mere systematisk inden for andre diskursanalytiske traditioner, her især i socialsemiotikken (Kress 2007, Kress & van Leeuwen 2001 m.fl) og i forbindelse med læring/’literacy’ (Jewitt 2006). Kress (2007) skelner f.eks. mellem

transformation som overførsel af semiotisk materiale inden for én modus og transduktion som overførsel af semiotisk materiale fra én modalitet til en anden/på tværs af modaliteter, hvilket han også reserverer termen design.

Langellier & Peterson (2004), der beskæftiger sig med hverdagens selvfortællinger i forskellige kontekster, herunder bl.a. på nettet, henviser til Baumann og Briggs som inspirationskilde, idet de samtidig videreudvikler deres tilgang og spørger til, hvorvidt en given kommunikativ begivenhed bidrager til at berige hverdagssproget og de hverdagslige interaktionsformer. Langellier & Peterson skelner desuden mellem performance og performativitet med henblik på analytisk at kunne adskille det, de forstår som en kompetent, eventuel suveræn udøvelse af et givet æstetisk format (selvbiografi, dagbog, mundtlig fortælling etc.), og så det, de forstår som en prøvende, eventuelt kritisk, undersøgelse af det i en social kontekst. Med inspiration fra Walter Benjamin og hans essay om fortælleren, bestemmer de den performative selvfortælling som den, der søger at etablere et åbent kredsløb mellem fortæller og publikum med henblik på den fælles undersøgelse af de æstetiske former og deres socio-kulturelle grund. De udmønter dette kritisk-analytiske perspektiv i tre dimensioner: det kropslige, det situerede, det diskursive/genremæssige og legitimitet/kritik. Det er punkter, som jeg skal bestræbe mig på at nå omkring i den følgende analyse og to udvalgte blogs.

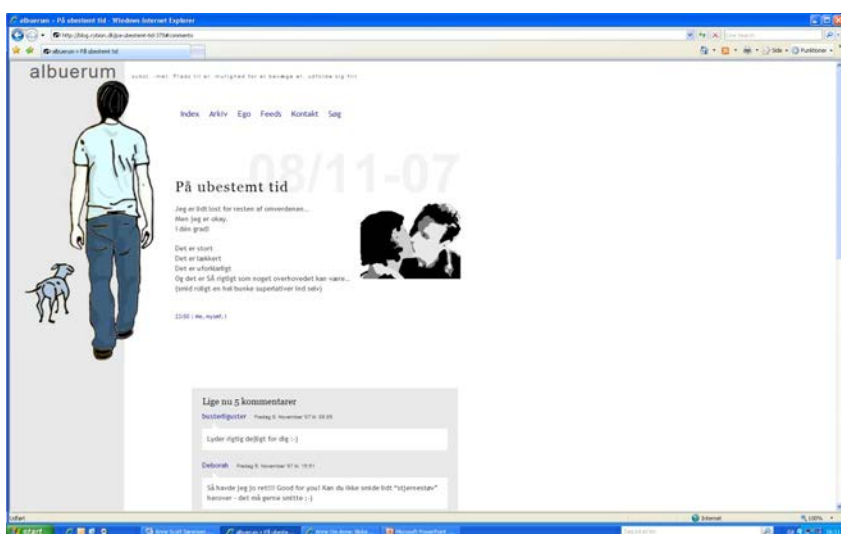
To intime blogs – Albuerum og Anne om Anne

To af de blogs, jeg har fulgt som del af mit projekt om den personlige blog, er *albuerum* og *Anne om Anne: the Anne O'Manne Story*.⁸ *albuerum* er en såkaldt autonom blog med den selvstændige adresse blog.cybion.dk, mens *Anne om Anne* er hjemmehørende hos Blogger, der er en del af Google, og har adressen anneomanne.blogspot.com. Begge blogs er startet i 2006, og begge bloggere angiver at have forsøgt sig tidligere i mere lukkede fora.

Ophavet til *albuerum* tilkendegiver sig selv som Ole, enlig i starten af 40erne og far til to, hvoraf han bor sammen med datteren, der i 2006 dog var på efterskole og i 2007 er startet i gymnasiet, syd for Ålborg. Af og til er poster på bloggen underskrevet med signaturen Ole, hvorved den af Lejeune beskrevne læserkontrakt både bekræftes og nuanceres: Der signaleres en vis

⁸ De to blogs er udvalgt på baggrund af tre års intensiv observation af det danske blogmiljø og læsning af gennemsnitligt 25 blogs, som jeg løbende har abonneret på. Når man studerer blogs er man udsat for den udfordring, at fænomenet har nettets karakteristiske blanding af flygtighed og redundans – blogs opstår og nedlægges eller ligger 'passive' uden at blive vedligeholdt. Projektet er bl.a. beskrevet i Sørensens, 2006 b.

overensstemmelse mellem forfatter, fortæller og hovedperson; men også en vis distance, idet person- og stedsangivelser er relativt anonymiserede og efternavnet Ole hverken optræder i titlen eller adressen. I stedet for en undertitel angives en ordbogsdefinition af *albuerum* i et tekstbånd øverst på bloggen: ”Plads til el. mulighed for at bevæge el. udfolde sig frit”. Den motiveres derudover i en tidlig post fra 22. februar 2006: ”albuerum kalder jeg siden, for det er dét jeg har brug for og det er mig og mit liv det handler om. Og albuerum trænger jeg til, på godt og ondt”. Adressebetegnelsen *cybion* kommenteres ikke, men en række firmaer indenfor bio- og infoteknologier anvender det og angiver forbindelsen til begrebet *cyborg* – en kybernetisk organisme. Man får da også fornemmelsen af, at Ole arbejder i et firma af lignende type, men bloggen handler mest om hans hverdagsliv som single og alenefar og hans oplevelser med og overvejelser over den status, hvilket understreges i billeder og grafik og såvel i den faste opsætning som i de løbende illustrationer. Gennem de første to år har *albuerum* haft en fast grafisk opsætning med en enkel, konturfast tegning af en mand, set gående med en hund foran sig og fra ryggen, der visuelt har angivet den særlige blogniche. Dog er der for nylig sket noget: den 18. november 2007 er der pludselig indsat en kvinde i tegningen, og parret ses gående hånd i hånd, uden hund men stadig fra ryggen. Begivenheden har været antydnet i en række poster gennem oktober og november, men da i den for bloggen karakteristiske minimalistiske og underdrejede stil, så ændringen i bloggens brand alligevel kommer som en overraskelse. I posten angives det da også blufærdigt: ”Jo jo ... jeg er her skam endnu, eller ... Det er jeg så ikke rigtig alligevel. Jeg er blot lidt tom for ord, eller... Det er jeg så heller ikke, men de bruges i en anden sammenhæng for tiden”.

Figur 1. Skærbillede fra *albuerum* 08.11.07

Figur 2. Skærbillede fra *albuenum* 18.11.07

Der har i skrivende stund, den 24.11, ikke været nye poster på *albuenum*. Hvilket formodentlig skyldes, som Ole skriver, at han er optaget andetsteds. Men det er formodentlig også udtryk for et fænomen, jeg igen og igen har været vidne til, nemlig at bloggere, der af en eller anden grund ændrer i den sociale position og de sociale omstændigheder, som har udgjort grundlaget for deres ethos-standpunkt, enten må reformulere dette eller lukke ned og evt. oprette en ny blog. Som regel sker det sidste, hvilket også kan siges at ligge i forlængelse af den tidligere beskrevne reformulering af selvbiografien som tematisk organiseret selvtekst (Barthes) eller selvportræt (Beaujoir).

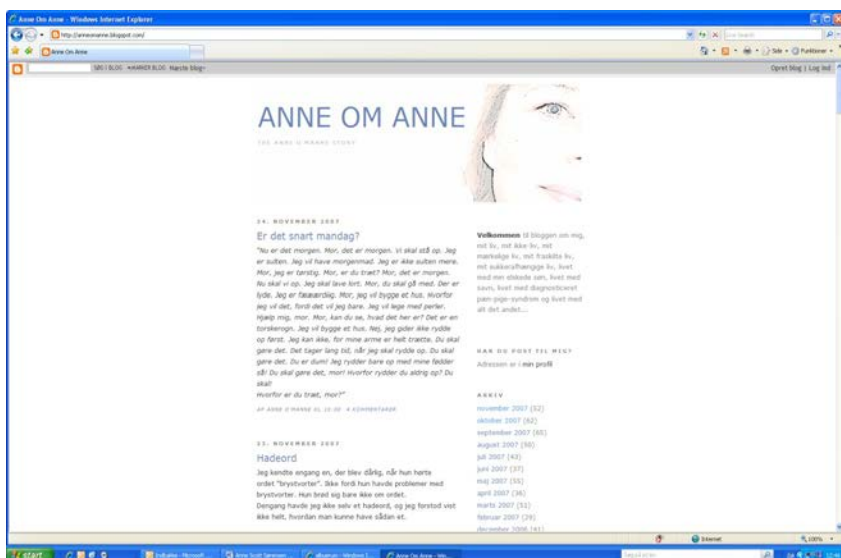
Inden for den af Lejeune angivne biografiske læserkontrakt kan en given forfatter lægge sig i den ene eller den ende af en skala fra fiktion til fakta, så længe der ikke lyves, ændres på faktuelle forhold eller slækkes på oprigtighedskravet – formuleret med retorikkens termer, må der ikke sløses med viljen til at ville 'kende sig selv' og modet til at inddrage publikum og lade det dømme herom. Mens *albuenum* med sin nedskrevne stil ligger i den ene ende, så ligger *Anne om Anne*, trods det litterære spil i underteksten *Anne O'Manne Story* og brugen af Anne O'Manne som signatur i svarposter, i den anden og dermed tæt op ad Eakins begreb om den ikke-fiktive biografi (*life-writing*). Om sig selv siger hun i rubrikken "Om mig": "Mor til en 4-årig dreng, colaglad (men har skåret ned på forbruget), klodset, tyndhudet, 176 cm lang, separeret, forsigtig, ekspert i grimdans, højvristet, plathjernet og meget mere ...", mens hun i rubrikken for fakta angiver at være bosiddende i Århus. På forsiden har hun desuden en permanent velkomsthilsen: "til bloggen om mig, mit liv, mit ikke-liv, mit mærkelige liv, livet med min elskede søn, livet med savn, livet med diagnosticeret pæn-pige-syndrom og livet med alt det andet ...". Hun læner sig dermed op ad den form for

selvironi, der har kendetegnet den såkaldte chick-lit-bølge, og som også præger mange intime blogs, men samtidig kan *Anne om Anne* også læses som et forsøg på at komme bag om denne attitude og i det hele taget undersøge de uskrevne genrerregler omkring blogging. Én af dem er, at man nok må og også skal skrive om følelser, men da i passende doser og med passende afstand – ellers er det skamfuldt. På den måde afviger blogkonventionen ikke så meget fra de konventioner, der hersker i den daglige omgang.

I en post fra 18. oktober 2007 med titlen ”Huden er tynd, men hjertet stærkt” skriver fortæller-Anne fx herom:

”Jeg bliver ind imellem kritiseret for min følsomhed. Den bliver opfattet som et svaghedstegn og noget, jeg bør arbejde på at slippe af med. For man kan jo ikke gå rundt og blive ked af tingene - eller overreagere, som nogle mener, jeg gør. Jeg ved ikke, om jeg synes, jeg overreagerer, men jeg reagerer - og måske på en måde, som kan virke voldsom og overdrevet på andre knapt så følsomme mennesker.”

Ethos-positionen er hermed angivet, og den udvides ved at blive forankret i en række specifikke sociale omstændigheder som det lige at være blevet skilt, at være enlig mor (med delebarn) og befinde sig i en posttraumatisk tilstand som følge heraf med deraf følgende søvnbesvær, madproblemer mv. Ligesom i *albuerum* understreges nichen gennem det visuelle, denne gang i form af et let retoucheret (halvt) ansigt:

Figur 3. Skærbillede fra *Anne om Anne* 24.11.07

Anne om Anne starter omkring skilsmissen i 2006 og har den som sin helt konkrete anledning, idet funktionen synes at være at komme overens med situationen og komme videre. I den proces er Anne alias Anne O'Manne langt mere direkte i sin kontakt til brugerne/læserne, hvilket jeg skal vise nedenfor. Til forskel fra Ole sætter hun ingen begrænsninger på kommentarfunktionen, ligesom hun ikke redigerer i læserkommentarerne, som der ofte er mange af. Hun eksperimenterer til gengæld ikke så meget med den grafiske side og illustrationerne, men bruger dog både tegninger, fotos og hyperlinks til at skabe en flerlagethed i bloggen og et intra-medialt spil mellem de tekstlige og de visuelle virkemidler. Man mærker, at hun trods alt har en vis erfaring med nettet, og den enkle stil fremtræder særdeles gennemtænkt.

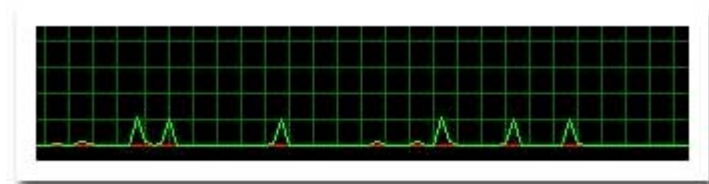
Begge blogs er holdt i sort og en let støvet blå, og de minder i flere henseender om hinanden. På *Anne om Anne* optræder *albuerum* som den første på den alfabetisk organiserede liste af hyperlinks til andre blogs, mens *albuerum* slet ikke har en sådan liste, hvorfor man ikke ved, om forbindelsen også eksisterer den vej. Ole og Anne optræder heller ikke umiddelbart med kommentarer til hinanden.

To virtuelle fortællere, to former for ethos og autenticitet

albuerum er kendetegnet ved en minimalistisk, men samtidig æstetisk raffineret stil, hvor såvel det samlede design, herunder komposition af bloggen som hypertext, samt valg og sammensætning af tekst og billeder på forsiden er nøje samstemt. I *albuerum* er der fx ingen vertikale rubrikker, alle indgange er samlet foroven som et fortløbende bånd, og den ellers obligatoriske *blogroll* med hyperlinks til udvalgte andre blogs er udeladt. Karakteristisk for det stramme design er også, at kommentarfunktionen er begrænset – efter et par dage lukkes den og udbyderen forbeholder sig i øvrigt ret til at redigere kommentarer, der vurderes som useriøse. Han signalerer derved en suveræn kontrol over domænet, hvilket han da også i flere poster både understreger og argumenterer for. Pt. har han simpelthen lukket for den ellers ligeledes obligatoriske tilgængelighed pr. mail. Under rubrikken Kontakt siger han nu: ” Har du spørgsmål eller kommentarer af nogen art (noget der måske ikke passer sig i kommentarfunktionen), så kommer du til at væbne dig med en anelse tålmodighed ... Jeg er i gang med at omstrukturere mit liv, hvilket bl.a. betyder, at jeg ikke for nuværende kan nåes via e-post”. Den æstetiske perfektion modsvares altså af en nedskrivning af det interaktive element. Og den kommer helt konkret til udtryk i en kunstnerisk ambition, mest prægnant i de mange indlagte poetiske sekvenser.

Det er dog ikke det samme som, at kontakten til læserne ikke betyder noget. I andre poster adresserer Ole som fortæller direkte sine læsere/brugere i en dialogisk form og kontakten til den anden, det være sig den mere nære eller den mere fjerne, tematiseres på mange forskellige måder. Et typisk indlæg er fra 30. maj 2007:

Bumpy road

Jeg kan kun komme online i små doser for tiden,
hvilket giver en lidt underlig oplevelse af nettet
Vi ses på den anden side... ..

Indlægget kan læses forskelligt, alt afhængigt af om man er på besøg for første gang eller er en nærmere 'bekendt' af bloggen. I det første tilfælde kan posten læses bogstaveligt som en irritation over de kommercielle netudbydere og teknologiens begrænsninger. I det andet tilfælde kan den læses som en refleksion over selve betingelsen for kommunikation (især mellem mænd og kvinder). Det er i så fald en refleksion, som kommer igen og igen på bloggen og altså her fremstilles symbolsk i form af en kurve over digital aktivitet, dvs. nettets on/off-princip, der også giver associationer til et hjertekardiogram og dermed til liv/død. Ligesom man på nettet kan opleve umotiveret at blive koblet af, så kan man opleve det uden for nettet og i andre former for medier, fx helt banalt som et vejbump - eller altså i kommunikationen mellem mænd og kvinder. Forskellen er, at man, når man oplever det på nettet, kan have forestillingen om en anden og mere virkelig kommunikationsform udenfor. Inden for terminologien af den etnopoetiske analyse kan man da sige, at forståelsen af en post som denne er betinget af dens rammesætning inden for denne specifikke blog, det intra-mediale design (det tekstlige og det visuelle), den indeksikalske forankring i hyperteksten og den emergente karakter, der placerer posten i en pågående proces.

En anden umiddelbart nærliggende post er "Helt ærligt" fra 20. maj 2007, der med sin illustration af et nanometer etablerer et andet, men forbundet sæt af overvejelser vedrørende den energi, det kræver at have lyst at kommunikere med andre, in casu med brugeren/læseren:

Helt ærligt

Nu har jeg brugt nogle dage på at lade batteriet op igen.. Og det er det skam også blevet, men... Disse dage med afslapning i den helt store stil, har afstedkommet flere dages fravær fra bloggen. Fravær der har blæst den helt ud af mine tanker. Distanceret mig fra den... Nu jeg lige kiggede indenom følte jeg et begyndende pres for at producere noget tekst - ét eller andet, men ved I hvad..? Jeg gider ikke!

Mit liv og mine tanker kører i ganske andre cirkler for tiden, og jeg gider slet ikke når jeg ligefrem føler det som et pres for at skrive noget. Det skal være sjovt det her, ikke en pligt, så...

Jeg nupper lige nogle flere dages fravær!

Nå jow forresten. Datteren og jeg var inde i byen i går. Ikke for noget specielt, bare ose og hygge. Spise en sandwich og en is mens vi kiggede på alle de mennesker der myldrede frem og tilbage - og blev irriterede over selv samme mylder!

Næste gang jeg skal ind til byen på en lørdag, vil jeg montere ringklokken fra min cykel på fingeren - Det ser ud til at [hjælpe](#)

Det interessante ved dette indlæg er i denne sammenhæng dels overvejelserne over det gensidigt forpligtende forhold mellem bloggere og brugere, der flettes sammen med en selvansagelse mht. fortællerens egne kommunikative kompetencer; dels den rituelle henvisning til bloggerens forankring i det hverdagslige som 'et ganske almindeligt menneske' (gå tur, spise is, kigge på mennesker), jf. igen det at dokumentere sin ethos-position. Samtidig får også denne post en lille drejning, der signalerer et andet gennemgående tema i bloggen, nemlig forholdet mellem menneske og teknologi. Det sker dels i illustrationen af et nanometer, dels i hyperlinket, der fører til en videobaseret hjemmeside og en humoristisk hjemmevideo,⁹ hvor vi via en pegefinger med en ringeklokke følger et menneskes kæmpen sig vej gennem en japansk metropol i myldretiden. Indlægget fremkaldte i maj en kommentar fra "Deborah", der tilkendegav sig som en fast læser af bloggen, der værdsætter den for de små prægnante indslag fra hverdagslivet og i øvrigt spurgte til illustrationerne. Ole svarede, at han laver de fleste selv, men også samler ressourcer fra nettet, som han redigerer i via programmet Photoshop (kommentar og svar er nu slettet).

⁹ www.glumbert.com

I *Anne om Anne* er stilen og henvendelsesformen anderledes, selvom designet også kan ligne. Også her er stilen nemlig enkel med en 'ren' opsætning og en næsten diskret, blåtonet gennemgående tegning etc. Anne har imidlertid flere af de obligatoriske rubrikker med, der foruden listen over foretrukne blogs også omfatter en liste over profiler på *MySpace* samt lister over musik, bøger, tv-serier mv. og endelig en citat-samling fra den 4-årige søn. I indlæggene er der desuden ofte fotos, herunder af det, man ikke er i tvivl om, er hende sig selv, fordi teksten handler om at vedgå sig sit udseende. Anne alias Anne O'Manne refererer således - trods pseudonymet - mere direkte til kampen med sig selv, med den truende depression, madleden og det 'flinkepigesyndrom', der efterlader hende med dårlig samvittighed til alle sider. Hun vedgår åbent sin udmattelse, sin skyldbefængte lettelse, når sønnen skal til faren i week-enden, eller hendes egen mor kommer på besøg og tager over etc.

Det er da også typisk, at hun henvender sig mere konsekvent og direkte til læserne med mange spørgsmål og påkaldelser: "Er I derude?" kan hun f.eks. finde på at spørge (17. august 2007). Der bliver da også stadigt flere af dem, hvilket både glæder og bekymrer. Således hedder det i samme post: "Jeg tilmeldte mig Google Analytics i februar og fik en minibloggerkrise i foråret, da det gik op for mig, hvor mange, der fulgte med i mit liv". Posten handler i øvrigt om de im- og eksplicite normer for blogging i bloggermiljøet, og om egne motiver siges det: "Jeg er VILD med at blogge, og jeg har ingen planer om at stoppe. Jeg blogger, fordi jeg ikke kan lade være. Jeg blogger, fordi det er sjovt. Og ret ofte blogger jeg for at få noget ud af systemet". Den pågældende post har i øvrigt fremkaldt hele 35 kommentarer, heraf fra såvel læsere, man fornemmer kender personen bag, som andre intimbloggerere, såsom Spacemermaid, pseudonymet for Charlotte Heje Haase, der som den første danske blogger har fået sin tidlige blog på Fyldepenne udgivet på Politikens forlag.¹⁰ Kommentarerne udspiller sig som en debat om motiverer til at blogge: Gør man det for sig selv? For at blive læst? For at blive opdaget og udvikle bloggen i kunstnerisk eller anden professionel retning? Meningerne er delte og debatten karakteristisk for det selrefleksive bloggermiljø.

Overvejelserne over egne motiver til at blogge, afvejningen af hensynet til sig selv og hensynet til de andre, måder hvorpå man kan og ikke kan tale om begge dele, fylder i det hele taget meget på *Anne om Anne*, her i en post fra 6. oktober, 2007:

¹⁰ *Spacemermaid. 1001 års tusetanker. En weblog*. Politikens forlag, 2007. (Forfatternavnet optræder kun på forsideflappen).

Skyggeblog

Jeg har ind imellem ærgret mig over, at min blog ikke er anonym. For selv om jeg nok egentlig giver meget af mig selv her, så er der rigtig, rigtig meget, jeg holder tilbage.

Fordi der trods alt er grænser for, hvor meget jeg vil fortælle om mig selv og mine tanker. Men også for at beskytte andre.

Det kan godt være frustrerende kun at kunne skrive en lille del ned her, så nu er jeg simpelthen begyndt at skrive blog ved siden af bloggen - eller dagbog hedder det vist egentlig.

Det er bare et dokument på min computer, og jeg fatter ikke, hvorfor jeg ikke har gjort det på denne måde noget før. For det bliver brugt flittigt i disse dage, skulle jeg hilse at sige.

Jeg kan godt savne muligheden for at få respons på det, jeg skriver. Men man kan jo ikke få det hele...

Overvejelserne er her udtryk for den etiske udfordring, som Eakin har beskrevet indgående vedrørende den såkaldte 'life-writing'. Man mærker den også hele vejen igennem som en stramhed i måden, sønnen beskrives på, og en tilbageholdenhed over for overhovedet at sige eller mene noget om den fraskilte partner eller den nuværende kæreste. Det giver nogle 'talende' huller i bloggen, men medvirker også til, at fortælleren så at sige holder bolden på egen bane og netop derigennem opnår nye indsigter i sig selv. Der står meget mellem linierne i et indlæg fra 8. oktober 2007 om "Listefødderforhold" – en dobbeltbundet neologisme for det langdistanceforhold, hun har til sin kæreste. Hun er helt øjensynligt frustreret over situationen, men ender med at erkende, at en del af problemet måske ligger i, at "jeg ikke er typen, der kommer brasende ind i nogens liv. Jeg er ret forsigtigt og lider af kronisk angst for at forstyrre". Hvilket ikke betyder, at *Anne om Anne* bidrager til flinke-skolen, tværtimod ser styrken ud til at vokse med svagheden som i følgende indlæg fra 16. november, der igen vedrører forholdet til brugerne/læserne. Det viser, at Anne alias Anne O'Manne er værdsat blandt sine læsere, og at hun omvendt værdsætter deres trofasthed på en måde, som kan sammenlignes med et gaveforhold:

Glad og overrasket

Der var en [gave](#) til mig i mailboksen i dag. En gave fra [hende her](#).

Kære Jane, jeg må indrømme, at jeg ikke har set din blog før, men hvor er jeg dog glad for, at du har set min.

Det betyder rigtig meget, at jeg kan få dig til at smile, for jeg føler ærligt talt, at min blog har været én lang klagesang på det sidste. Tusind tak for de søde ord.

Det er meningen, jeg skal give gaven videre, men som sædvanligt kan jeg ikke overskue det. De fleste blogs, jeg læser, får mig til at smile, sååå... Men jeg indrømmer, at jeg har meget lyst til at give den tilbage til Jane, som har gjort mig rigtig glad i dag.

Lad mig slutte besøget hos *Anne om Anne* med en post, som vedrører den særlige måde, hun tematiserer hverdagsligheden på og gør den til genstand for en fælles undersøgelse i blogmiljøet. Som nævnt er hun i lighed med en lang række bloggere i øvrigt tilbageholdende med at inddrage sønnen, men i følgende indlæg fra 24. november rammes dagligdagen med et 4-årigt barn på kornet med dets komplekse magtforhold og blanding af rutine og ritual:

Er det snart mandag?

"Nu er det morgen. Mor, det er morgen. Vi skal stå op. Jeg er sulten. Jeg vil have morgenmad. Jeg er ikke sulten mere. Mor, jeg er tørstig. Mor, er du træt? Mor, det er morgen. Nu skal vi op. Jeg skal lave lort. Mor, du skal gå med. Der er lyde. Jeg er fææærdliig. Mor, jeg vil bygge et hus. Hvorfor jeg vil det, fordi det vil jeg bare. Jeg vil lege med perler. Hjælp mig, mor. Mor, kan du se, hvad det her er? Det er en torskerogn. Jeg vil bygge et hus. Nej, jeg gider ikke rydde op først. Jeg kan ikke, for mine arme er helt trætte. Du skal gøre det. Det tager lang tid, når jeg skal rydde op. Du skal gøre det. Du er dum! Jeg rydder bare op med mine fødder så! Du skal gøre det, mor! Hvorfor rydder du aldrig op? Du skal! Hvorfor er du træt, mor?"

Indlægget kan udmærket læses og forstås i sin egen prægnante ret. Men det får først dybde og betydning ved at blive læst inden for den særlige ramme, som Anne alias Anne O'Manne opstiller omkring sin blog, og de mange andre indlæg om livet med en 4-årig/dreng. Morsomme er de mange citater, der demonstrerer den 4-åriges kønslige søgen, fx i en ytring som "Jeg prutter aldrig! Jeg er en prinsesse", der står umiddelbart ved siden af andre ytringer som "Jeg kan ikk' li' piger. Jeg synes, piger er nogen tøser" eller "Jeg er ikk' dejlig, jeg er farlig". Det er netop den etnopoetiske indramning, indeksikaliteten og emergensen, der giver denne blog sin på en gang karakteristiske og unikke karakter, det er disse forhold, der transformerer det banale og ordinære til et indimellem sublimt udsagn om hverdag og kvindeliv.

Den intime blog – digital etnopoetik?

De to cases er hver især og tilsammen repræsentative for den seriøse, ethos-forankrede del af den danske bloggersfære. Det centrale spørgsmål er da, om man i forlængelse af henholdsvis Bauman & Briggs (etnopoetik) & Langellier og Petersen (performativitet) kan tale om, at de bidrager til en kollektiv undersøgelse af hverdagslivets vilkår, hvorigennem hverdagssproget fornys, og der opstår ny indsigt og nye handlemuligheder. Det mener jeg bestemt, de gør, men for at kunne fange det, skal man deltage og engagere sig. Man skal, som det også gjorde sig gældende for de små genrers vedkommende i det 18. til det 19. århundrede, tage del i et rituellet smagsfællesskab – ellers vil man formodentlig overse det. Det er i den rituellet gentagne 'skrivning' og 'læsning' af den (multimodale) selvtæst, i emergensen, at såvel blogger som bruger med Eakins forståelse deltager i en kropspiligt forankret 'sprog'rytme, der er hverdagens, og som gøres til genstand for såvel oplevelse som undersøgelse. At begge dele er kønsbundet, synes der ikke at være tvivl om. Men forskellen er subtil, sådan som den her udformer sig i nuancerne mellem *albuerum* og *Anneo'Manne*.

Blogs

<http://anneomanne.blogspot.com/>

<http://blog.cybion.dk/>

<http://www.dooce.com/>

<http://hovedetpaabloggen.dk>

<http://oschlag.dk>

<http://www.spacemermaid1001.dk/>

<http://blogtjek.blogforum.dk/>

<http://blogeffekt.wordpress.com>

<http://jilltxt.net>

<http://primelabs.se>

<http://stinnesspeciale.wordpres.com/>

<http://technorati.com>

Litteratur

Aristoteles. 1983. *Retorik* oversat og med introduktion af Thure Hastrup. Viborg: Museum Tusculanum.

Anderson, Linda. 2001. *Autobiography*. London & New York: Routledge.

Bauman, Richard & Charles L. Briggs. 1990. "Poetics and Performance as Critical Perspectives on Language and Social Life". *Ann Rev Anthropol* 19: 59-88.

Carlson, Marvin. 2004 (1996). *Performance. A critical introduction*. New York, London: Routledge.

Bolter, Jay David & Richard Grusin. 1999. *Remediation. Understanding New Media*. Cambridge, Mass.: MIT Press.

Chaney, Christine. 2004. "The Rhetorical Strategies of 'Tumultuous Emotions': Wollstonecraft's *Letters Written in Sweden*". *Journal of Narrative Theory* Vol 34, Issue 3: 277-303.

Dijck, Jose van. 2005. "Composing the Self: Of Diaries and Lifelogs", *fibreculture: internet theory, criticism, research* iss. 5, 19 p. <http://journal.fibreculture.org>

Eakin, Paul John (ed.). 2004. *The Ethics of Life Writing*. Ithaca & London: Cornell University Press.

Eakin, Paul John. 2004. "Mapping the Ethics of Life Writing". *The Ethics of Life Writing*. Ithaca & London: Cornell University Press.

Eakin, Paul John. 1992. *Touching the World. Reference in Autobiography*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.

Gade, Rune & Anne Jerslev (eds.). 2005. *Performative Realism: Interdisciplinary Studies in Art and New Media*. Kbh.: Museum Tusculanum Press.

Gurak, Laura et. al. (eds.). 2004. *Into the Blogosphere: Rhetoric, Community, and the Culture of Weblogs*. Minneapolis: University of Minnesota Press. <http://blog.lib.umn.edu/blogosphere>

Hine, Christine. 2000: *Virtual Ethnography*. Calif., Th. Oaks: Sage.

Herring, Susan C. 2005. "The Past, Present and Future of Weblogs". Power-point Presentation at <http://www.blogninja.com/>

Herring, Susan C. et. al. 2004. "Women and Children Last: The Discursive Construction of Weblogs". Gurak, Laura et. al. (eds.).

Herring, Susan C. et. al. 2005. "Weblogs as a bridging genre". *Information, Technology & People* 18 (2): 142-171.

- Jewitt, Carey. 2006. *Technology, Literacy, and Learning: a Multimodal Approach*. London, New York: Routledge.
- Kress, Günther. 2007. *Exploring Contemporary Methods of Communication*. London: Routledge.
- Kress, Günther & Theo van Leeuwen. 2001. *Multimodal Discourse: the Modes and Media of Contemporary Communication*. London: Arnold.
- Langellier, Kristin, 1999. "Personal Narrative, Performance, Performativity: Two or three things I Know for Sure". *Text and Performance Quarterly*, vol. 19: 125-144.
- Langellier, Kristin M. & Eric E. Peterson. 2004. *Storytelling in Daily Life. Performing Narrative*. Philadelphia: Temple University Press.
- Lejeune, Philippe. 1989. *On Autobiography* with forward by P. J. Eakin. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Merewether, Charles (ed.). 2006. *The Archive. Documents of Contemporary Art*. London & Cambridge, Mass.: Whitechapel & The MIT Press.
- Serfaty, Viviane. 2004. *The Mirror and the Veil. An Overview of American Online Blogs*. Amsterdam, New York: Rodopi.
- Smith, Sidonie & Julia Watson. 2001. *Reading Autobiography. A Guide for Interpreting Life Narratives*. London & Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Spacemermaid. 2007. *Spacemermaid. 1001 tårs tøsetanker. En Weblog*. Kbh.: Politikens Forlag.
- Sørensen, Anne Scott. 2001a. *Approaches to the Internet and the Genre of Chatting. Community, identity and discourse*. University of Southern Denmark, Cyborgs and Cyberspace, Workingpaper No. 1.
- Sørensen, Anne Scott. 2001b. "Cyberia – et cyberkulturelt eksperimentarium". I Anne Scott Sørensen & Bo Kampmann Walther (red.): *Cyberflyx. Digital kunst og kommunikation*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Sørensen, Anne Scott. 2006a. "MARIEBERING.DK og annepanne.dk. Weblog'en som performativ selvfortælling". Birgit Eriksson, Christian Jantzen, Karen Hvidtfeldt Madsen og Anne Scott Sørensen (red.): *Smagskulturer og formidlingsformer*. Aarhus: Klim.
- Sørensen, Anne Scott (red.). 1998. *Nordisk salonkultur. Et studie i nordiske skønånder og salonmiljøer 1780-1850*. Odense: Odense Universitetsforlag.
- Sørensen, Anne Scott. 2006b. *Om livet i al almindelighed. Den personlige blog mellem det private og det offentlige*. København: Afdeling for Film- og medievidenskab: Højspændingsæstetik og etisk kvalitet i den aktuelle mediekultur. Arbejdspapir nr. 3. www.high-tension-aesthetics.com

Walker, Jill. 2005: "Mirrors and Shadows: The Digital Aesthetisation of Oneself". *Proceedings of Digital Arts and Culture*: 184-190. Fremskaffet gn. <http://www.jilltxt.net>